

REDACȚIA

Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:

an ... 20 cor.

an ... 16 cor.

an ... 5 cor.

an ... 2 cor.

de Duminecă pe an 4 cor.

România și străinătate pe an

40 franci.

manuscris nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20

INSERTIUNILE

de un zăgar până la 1000 de
bani, a doua oară 1500, a treia
oară 2000 de franci publicitate.Așă abonamentele, cât și inserți-
unile se plătesc în avans.Telefon pentru urz și comenzi
3700.

Serviciu de tranșare cu se primărie

Anul IX.

NUMER de DUMINECĂ

Nr. 9.

Să grijim de voturi...

(*) Slabi am fost și ni-au putut dripi
câtă vreme nu ne-am cunoscut și
at la un loc toate puterile. Ear' puterea
neam este în bărbăția de a-și apăra
puterile. Alte popoare, de pildă Italianii,
aptat, în țara lor proprie, sute de ani
mii de fruntași ai poporului și-au dat
apărându-și drepturile neamului impo-
— străinului cutropitor.

Noi, Românii din Țara Ungurească și
al, n'avem decât să cerem ceea-ce este
în lege, să grijim ca legea să se
la îndeplinire, să cerem pedepsirea ce-
urari nesocotesc legea, — și ne-am apărât
drepturile. Nici sânge nu trebuie să
m, nici averea nu trebuie s'o jertfim în
pentru neam, ci să ne luminăm min-
ca să știm ce trebuie să facem în anu-

Astfel, e vremea tocmai acum, să luăm
ca aceia dintre noi, cari ar trebui să
drept de vot, dar' n'au fost scriși de
și să fie induși în listă, ca pe anul vii-
ă poată vota și ei.

Așa zisele comisii dela sate, potrivit
trebuie ca până la 15 Aprilie să ispră-
ca cu întocmirea listei alegătorilor, ca
15 Aprilie încolo listele să fie trimise
comisia centrală a comitatului, care cer-
ză listele și le publică apoi, ca cei lă-
afară, să aibă vreme să facă apel la

E spre binele obștească, ca să ne îngri-
din vreme să fie pe listă toți Românii
au ori pot avea drept. Mult cinstiți
preoți și învățători, și toți fruntași
ori de carte de pe sate să aibă deci
să se ducă la primărie (casa satului),
pară dela notar lista nouă, s'o asemene
ea vechi (pe 1900, înlocuim anul tre-
și de cumva a fost lasat afară un ale-
român, să ceară înscrierea lui. Să ceară
mai presus de toate, inducerea în listă
lor cu drept, dar' cari fie din răutatea,
în nebagarea de seamă a notarului, în
n'au fost scriși în listă.

Să grijescă apoi să nu fie pe listă
cari n'ar avea drept să fie, dar' pe
notarii li scriu în nădejdea că vor vota
vor zice ei.

În virtutea legii (despre cens) dela 1874,
lor poate fi ori-care cetățean care a
finit 20 ani. Abatere fac cei cari sunt
tutorat ori slugi. De asemenea sunt lip-
de dreptul de alegător geandarmii, finanții
plăși, precum și păzitorii (poliști) co-
ali și dela comital și bancruți.

Pentru ca să avem însă drept de vo-
trebuie să îndeplinim următoarele ce-

1. În Țara Ungurească. Să avem moșie
puțin un pătrar dintr'o sesiune urba-

rială. În orașe (atât din Țara Ungurească,
precum și în Ardeal) să avem o casă cu cel
puțin 3 încăperi și să plătim dare cel puțin
10 coroane; ori cine are pământ în cât plă-
tește dare cel puțin 8 coroane și 16 fileri;
negustorii, măestrii și întreprinzătorii din
orașe d'asemeni au acest drept.

În Ardeal. Au drept de vot aceia, cari
pot dovedi că pe temeiul de nemeșie au
fost înscriși în listele dela 1848—1872; ori
cari plătesc dare curată pe pământ 35 cor.
88 fileri, — cari plătesc dare de casă 1 cor.
34 fil. și 34 cor. 10 fil. dare curată de pă-
mânt, — cari pe lângă cel puțin 4 cor.
dare de casă plătesc și 31 cor. 12 fileri dare
directă de pământ.

Mai sunt apoi cetățenii cari au drept
de votare în urma venitelor lor (ca rentieri,
advocați, doctori, preoți, învățători și c. l.)

E de luat seama, că dacă cineva plă-
tește dare, pentru pământ ori case, în mai
multe sate, dările acestea se numără la un
loc și dacă ajunge la suma (censul) preva-
zut în lege, are drept de votare.

E vorba numai acum să ne cautăm
drepturile, ca astfel de aci încolo să fie cât
mai mulți Români cu drept de vot. Numai
atunci vom putea să alegem pretutindeni în
cercurile românești deputați români, pentru-
că și dacă s'ar găsi în toate părțile Români
slabi, cari să se lase înfricați ori cumpărați,
totuși fiind mulți alegători în cercuri, e de
nădăjduit, că partea cea mare a alegătorilor
vor fi buni, cinstiți și curajoși.

Cu o ostire de asemenea alegători vom
putea apoi duce la isbândă steagul scump
al neamului românesc.

Un Român harnic.

În altă parte a ziarului nostru publi-
căm o dare de seamă mai amănunțită de-
spre adunarea generală a băncii «Victoria».
Cetitorii nostri vor putea vedea cât a în-
naintat acest așezământ în anii din urmă,
și mai ales că în pragul a ce lucru mare
stă «Victoria» care-și mărește capitalul și
înfăințează filiala, ca astfel țărani nostri mai
din depărtare să aibă bani mai la îndemână,
să nu fie siliți a veni la Arad ori a cheltui cu
scrisori de trimis pe poștă și făcute earăși
cu cheltuială.

Se cuvine însă, ca în aceeași vreme să
închinăm câte-va șire și celui cărui mai ales
este a se mulțumi avântul ce l-a luat «Vic-
toria»: d-lui director Dr. N. Oncu. Și facem
aceasta cu atât mai vesel, cu cât numele
fruntașului iubit este strâns legat nu numai
de propășirea suslăudatei bănci, dar de în-
treaga noastră viață obștească, pentru că în-
cepând cu cele școlare și bisericesti și sfâr-
șind cu cele politice, pretutindeni Dr. N. Oncu
a fost între cei dintâi luptători.

Pretutindeni a ieșit la lumină nu numai
ca om cu mare învățătură și judecată să-

nătoasă, dar mai ales ca iubitor de neam
și neobosit când vorba este de a face un
bine național... Nici o jertfă nu i-s'a
părut mare, când trebuințele poporului așa
cereau și nu cunoaștem între Românii din
Țara Ungurească unul cu stăruință mai
mare. «Casa Națională» din Arad lui are
să-i mulțumească înființarea și câte lucruri
bune s'au pus la cale în Arad, la toate l'am
văzut în frunte.

Munca de căpetenie o desfășoară însă
ca director la «Victoria». Cinstea lui perso-
nală a făcut ca «Victoria» să treacă noro-
coasă prin furtunile ce s'au descărcat odi-
nioară asupra ei; stăruința lui a ajutat ca
pe fiecare an «Victoria» să înainteze și
azi să fie în fruntea tuturor băncilor ro-
mânești. Încrederea de care se bucură el
înaintea tuturor Românilor s'a resfrânt
și asupra «Victoriei», așa că azi nimeni nu
îndrăznește să o cătească, ci-i recunosc tă-
ria până și străinii.

Cu drept cuvânt deci unul dintre membri
din direcție, dl P. Truța, a ținut să arate,
la banchetul de Duminecă, vredniciile ne-
peritoare ce le are Dr. N. Oncu pe terenul
economic ca director al «Victoriei». Și toți
am laudat cuvintele înțelepte ale țărânului
fruntaș Magoș (din Covăsint) care arătase
ce și cum erau Românii din comitatul acesta,
cum căzuseră în mâinile cămătarilor înainte
de înființarea «Victoriei», și ce înlesniri
li-se fac acum, când domni dela «Victoria»,
în locul întâi Dr. N. Oncu, le dau nu nu-
mai bani împrumut, dar mai presus de
toate sfaturi bune...

Și toți ne bucurăm, când îl vedem între
noi sănătos și plin de dorul muncii pe Dr.
N. Oncu. Pentru-că toți știm, că pe toate
terenele el va lupta încă mult și bine pen-
tru folosul neamului. Cherășie viue este în-
deosebi în ce privește ducerea la îndeplinire
a hotărârilor luate, Duminecă, de adunarea
generală... Așa, că dacă numele lui Dr. N.
Oncu este strâns legat de înființarea și pro-
pășirea «Victoriei» în prima epocă a vieții
ei, a celor 17 ani împliniți, prin munca lui
viitoare lega-și-va numele și de a doua epocă
a acestei bănci, a epocii în care «Victoria»
va lucra în mare, cum se zice: cu mijloa-
cele și priceperea ce se observă la băncile
mari străine.

Dorim din suflet ca să avem prilej încă
ant mulți a serbători munca cinstită și stă-
ruitoare a harnicului Român!

Adunarea generală a „Victoriei“.

Zi de sârbătoare a fost Dumineca tre-
cută pentru banca «Victoria». Și-a ținut
adunarea generală din acest an, fiind de față
numeroși acționari și toți cei ce se intere-
sează de mersul unui atât de însemnat așe-
zământ a vieții noastre naționale.

Adunarea din acest an a fost însemnată însă și în urma hotărârilor aduse, mai de mare însemnatate decât celelalte adunări ținute până acum. Scaunul presidial a fost ocupat de dl. avocat *Mihai Veliciu*.

Din cele petrecute în adunare, însemnăm: în locul mult jeliului *Pavel Milovan* s'a ales în comitetul de supraveghere dl. Dr. *Cornel Ardelean*, ear domnii *Traian Vățian* și *Nicolae Ciacian*, a căror termin ca membrii de direcțiune se împlinise, au fost realeși.

A urmat apoi cetirea raportului direcțiunii dimpreună cu propunerile de un interes deosebit,

Propunerile direcțiunii cari s'au primit *unanim* au fost:

Dividenda s'a urcat la 90%;

prin o emisiune de 3000 acții noi capitalul de fondare să se urce la 1.200.000 coroane, ear fondul de rezervă la 800.000 și îndată după-ce se vor scoate nouile acțiuni, fondurile proprii să se urce la 2.000.000.

Institutul să garanteze fără privire la venitele fondului de pensiiune pe seama funcționarilor săi întreaga pensiiune, ce li-se cuvine pe baza statutelor.

Privitor la noua emisiune de acții s'au hotărât următoarele:

I. Capitalul de acții prin o nouă emisiune de 3000 acții la 200 cor. — valoare nominală — se urcă la suma de 1.200.000 cor. Această emisiune se va face și încheia în decursul anul curent 1905.

II. Fiecare acționar vechi are dreptul, la atâtea acții, câte posedă din emisiunile anterioare și anume în un termen fix și preclusiv sub urmări de pierdere a dreptului său de prioritate.

III. Prețul unei acții nouă pentru acționarii vechi se fixează în suma de 300 cor., plătitibile în termينية, ce se vor hotărâși în sensul §§-lor 6—10 din statute.

Din acest preț 200 cor. se adaugă la capitalul de acții, ear 100 cor. după subscragerea tuturor speselor de emisiune se vor conta în favorul fondului general de rezervă.

Acțiunile, la cari nu vor opta acționarii vechi, direcțiunea se autorizează să le emită și vândă din mână liberă cu prețul, ce îl va fixa direcțiunea, care nu poate fi însă mai mic, decât prețul de 300 coroane — mai sus fixat. — Se decretează tot odată și aceea, că întreg câștigul, ce se va realiza în ast mod din valoarea ce va

trece peste 300 cor. și respective peste 100 cor. dela acție, se va adăuga earăși la fondul general de rezervă.

IV. Acțiunile nouă vor participa la toate beneficiile și se vor bucura de toate drepturile, ce le posedă acțiunile vechi cu începerea dela 1 Ianuarie 1906.

Până la acest termen toți subscribenții capătă 5% neto interes după toate sumele plătite în contul acțiilor nouă dela plătierea sumei în cassa institutului până la încheierea anului de emisiune. Din contră subscribenții în restanță cu plătierea punctuală a ratelor la termينية fixate vor plăti 6% interese de întârziere după sumele restante.

V. Fixarea timpului și a ratelor, precum și a tuturor celorlalte condiții și dispozițiuni de emisiune, adunarea generală le lasă în dreptul direcțiunii, carea peste tot se autorizează cu executarea acestui plan de emisiune.

Pe lângă emisiunea acțiilor noi s'a mai primit cu mare plăcere și acea propunere a direcțiunii, ca să se înființeze o *filială* în comitatul Aradului.

Firește, că pentru ca să se poată face astfel de propunerile, trebuie să știm, că banca «Victoria» stă foarte bine, dovadă e că având în vedere serviciile, cari li-a adus pe terenul industriei și comerțului, *congregația orașului a decis să depună aici spre fructificare o parte din fondurile și capitalurile disponibile*.

Facem acest raport, fiindcă zelul membrilor direcțiunii au meritat mai mult, de cât numai mulțăminta acționarilor; ei merită recunoștința întregului neam românesc. Cred, că nu-i de lipsă să spun de ce?

* * *

După adunare a fost obișnuita convenire la «Millenium». Clipe plăcute, entuziaste, animate... Bucuria dela adunare a domnii și în s'la «Milleniul». Ne-am petrecut frumos, românește la masa bogat servită. N'au lipsit nici vorbiri. Firește, că toți vorbitorii au fost de acord, că mare multumită dorim noi, toți Românii, conducătorilor institutului «Victoria», în deosebi însă aradanii. Cu așa înțeles au vorbit deputații noștri naționali d-nii: *I. Russu-Sirianu*, Dr. *St. C. Pop* și Dr. *I. Suciu*. Dl. director *Oncu* a răspuns cu cuvinte emoționatoare, foarte frumos s'a rostit dl. secretar *Rădu*; a mai luat cuvân-

tul și dl. Dr. *Vesa*. Pe șlean a spus cumintele țaran *Magoș* din *Conăsi*. Mâinii din jur erau lăsați pradă câin din ghiarele lor i-a scos «Victoria». numai atâta a făcut, ar fi făcut de ea a făcut cu mult mai mult...

Toți, cel-ce am luat parte, nepărtat cu cele mai frumoase amintiri că pentru noi «Victoria» nu e numai însemnat institut național, ci și isvor amintiri plăcute...

Fondul pentru monumentul lui Avram

În procesul verbal al ședinței năut comitetul central al Asociațiunii blicat în numărul (1) pe Ianuarie—orie al revistei «Transilvania», citim toarele:

3 (89—1905). Secretarul *I. prezin* națiunea mini-trului de interne Nr 863 din 5 Decembre a tr., prin care acesta pentru trebuințele școalei civile de fete de Asociațiune suma de K. 9402 80, remo poșit la institutul «Victoria» din suma la timpul său pentru ridicarea monumentului AVRAM IANCU și confiscată prin ordin ministerial Nr 426 din 15 Martie 1899.

Se ia act.

Donațiunea se primește și avind a în sensul ordinațiunii ministrului de interne trebuințele școalei civile de fete a Asociațiunii se va întrebuința pentru acoperirea speselor ordinare, ce Asociațiunea a avut și va face în timp apropiat pentru școala de anume:

1. pentru plata cotei speselor împreună demolarea zidului și valului de lângă școalei, cu construirea noului grilaj de ferătoarului și cu reconstruirea parcului și a litate superioară;

2. pentru cumpărarea unui pian nou;

3. pentru spesele de betonare a canalului grădina școalei;

4. pentru plata speselor de parchet și de lucru de mână și pentru pardosirea doarelor din interiorul școalei; în fine

5. pentru răpirea ușilor și ferestrelor aceste zidire.

Fondul adunat din inițiativa d-lui Sirianu, pe atunci întemnițat la Se, nu mai există deci.

Negreșit e mai bine că s'a dat școala civilă de fete a Asociațiunii.

CARMEN SYLVA

PE DUNĂRE.

9

27 APRILIE — 3 MAIU 1904

(Urmare).

Aci se aflau toți bărbații cari suferiseră odată exil și închisoare pentru țara lor și toți plângeau de bucurie, ear' în acest timp și prietenii și dușmanii ne amenințau serios și nu se știa dacă nu vom fi în curând șterși de pe fața pământului. Pe atunci Turcii ar fi putut să intre cu ușurință în Capitală și mulți erau de părere că trebuie să părăsim orașul. Un singur ofițer a îndrăznit să-mi pue mie întrebarea nechipzuită, dacă aș părăsi Bucureștii, și eu i-am răspuns: „Rușinea aceasta n'am să v'o fac!” Tot singură am rămas în București, când era aproape să izbucnească războiul între noi și Ruși și Bucureștii era înconjurat întreg de aceștia, ear' Regele era dus la armata sa, care tocmai să întorcea de pe câmpiile de luptă din Bulgaria. Atunci n'a lipsit decât ultima scânteie! Pentru că poporul nu putea să înțeleagă, cum el dă ajutor și învinge, și apoi i-se ia țara. Însă congresul dela Berlin a hotărât altfel și nu mai aveam ce să facem. Pe mulți domni de aceștia i-am făcut să roșească, când pronunțam numai vorbele: „Congresul dela Berlin“!

Multă vreme a ținut mânia, dar în cele din urmă tot i-am iertat. De curând mi-a spus cineva, că într'un sat a găsit pe țărance plângând și când le-a întrebat de ce plâng, ele au răspuns: „Iar' le merge rău Rușilor și trebuie să-i ajutăm iarăși!“ Țărancele credeau că trebuie să le dăm

ajutor totdeauna! Noi le trimitem cât putem în amintirea vechei tovarășii de arme, pe care sfârșitul nedrept al războiului nu poate să o ștergă. Așa ceva nu se poate uita și Crucea roșie rămâne Cruce roșie; ea este, slavă Domnului, liberă de ori-ce simțământ personal, de ori-ce politică, ea este curat umană și nu întreabă, dacă al lucrat așa sau altfel. Pentru Crucea roșie nu există decât oameni cari suferă, pentru ea nu există dușmani! Oh! cât de mult dovedește acest războiu că n'ar trebui să mai fie războaiele! Nădejdea, că îngrozitoarele mijloace de războiu vor pune capăt luptelor, se va realiza poate după experiențele din urmă! Ar fi o mare fericire, și atunci n'ar fi fost plătită scump!

Amintirile din războiu ne-au covârșit cu totul în această călătorie; prin minte îmi treceau întâmplările una după alta. Mă gândeam cum, fiind singură în București, am primit pe împăratul cu tot statul major, pe când mai toată casa noastră era dincolo de Dunăre în quartierul general. Mă gândeam și la plecarea împăratului, cum stătea el în ușa vagonului, cum lunea trenul fără șgomot, din gară; împăratul ținea încă în mână buchetul meu de camelii albe, era foarte serios și trist, pe când muzica noastră cânta imnul rusesc, cel mai sărbătoresc și mai frumos din toate imnurile. Eu aveam simțământul că acest bărbat se duce cu o presimțire limpede spre soarta sa tristă și că noi doi nu ne vom mai întâlni pe acest pământ. Eu îmi dasem simțământul să-l înseninez puțin, puseseam să se reprezinte în salonul meu o mică comedie care a fost jucată dragălaș. Moritz Rosenthal, copilul genial de 11 ani, cânta câteva bucăți; astfel seara păru

voioasă și intimă, iar celor-ce veniseră la Plevna li-se păru chiar luxoasă și splendidă. Nu mă gândeam decât ce să fac să-mi treacă toate cât mai bine, cu toate că stăpânirea lipsea și tot serviciul se redusese la un sfârșit, afară de aceasta, nu locuisem în oraș de vre-o șase luni. Dar' ce nu mergea să mergă!

Astfel plătiram înaintea, aproape pe drum, trecând pe lângă satele frumoase și-au dat toată osteneala ca să ne întindă bătoarește. Ici și colo ploua pe unde nu mult, dar totuși destul ca să încolțească nădejde după ce seceta fusese așa de mare. Două fenomene naturale splendide am văzut pe acest drum unic în felul său. O tromba de apă o vedeam înaintând în fața noastră și măreț, când soarele ni-se păru un stăpân întip în Dunăre. Nici odată nu am văzut așa de frumoasă ca aceasta. De-asupra globul roșu se scufundă în apă, dedesupt în apă stăpân ca un portic de templu, ca o fagăduire de o lampă veșnică, spre care se ridică un număr de oameni. Este aproape cu neputință să descriu această scenă, totuși așa cum ni se înfățișa. Apusurile pe Dunăre îmi aduc aminte de tablourile de debrand, din călătoria împrejurul lumii, pe blourile lui din Egipt și China se găseau de apusuri, în colori tot așa de arzătoare, de saturate și de focose ca și la noi în țară.

La Giurgiu ne aștepta altă primărie, toate autoritățile; peste tot cele mai frumoase vilioane, fie-care altfel; părea că arătau voia să se întreacă unul pe altul; în toate doamnele veniseră cu flori și

lăcă ar fi fost confiscat definitiv și folosit
e mirt pentru ce scop șovinist.

E, cu toate acestea de regretat, că
onor. comitet al Asociațiunii n'a găsit o
destinație mai nobilă, decât ca din acești
pani să se cheltuiască pentru «betonarea
canalului din grădina școlii», «văpsirea ușii-
or» etc.

Ni-se pare o profanare a fondului,
profanare cu atât mai neînțeleasă, cu cât
ministrul n'a condiționat cum să se chel-
tuiască banii. Se putea deci da o parte în-
semnată pentru cărți de valoare cari să în-
estreză biblioteca școlii de fete, și peste
tot: pentru trebuințe mai spirituale decât
demolări și «canaluri». De ce atâta pre-
ferință pentru lucruri unde merge cu — lici-
tație minuendă?

Conscripția

Alegătorilor din comitatul Aradului.

— Ședința comisiei centrale —

Acum se va face în țeara întreagă con-
scrierea alegătorilor. Legea zice adică: pașii de
lipsă pentru alcătuirea listelor electorale, comi-
sunea centrală e datoare a-i întreprinde în pri-
mele zile ale lui Martie, (art. de lege XV. §145:
1890). În înțelesul acestei hotărâri a legii, comi-
sunea centrală a comitatului Arad, a și ales er-
mând ședință, comisii de conscriere pentru
care cerc, dându-le îndrumările de lipsă. Co-
misiunile de conscriere se alcătuiesc din 3 mem-
bri și înainte de începerea lucrării lor depun
rămânând că vor fi nepărtinitori. Legea nu ho-
rește că comisunile de conscriere când să-și
ceapă lucrarea, dar poruncește legea, că pre-
ședintele comisiei e dator cel puțin cu opt zile
 înainte să vestească în comună înainte de a-și
pepe lucrul. (§ 32. XV. 1899.) Aceasta s'a și
făcut deja la noi și conscripția se va ține din
Martie până în 10 April. Asupra acestui ter-
m atragem atențiunea Românilor din comitat.
Știe, câte plângeri nu sunt, că mai unul, mai
doi n'a fost luat în lista alegătorilor, dar toate
acestea s'ar putea din capul locului încun-
jura, că oamenii s'ar prezenta înaintea acestor co-
misiuni. Au drept să se prezente. În chipul acesta
în persoană să controleze lucrarea comisiei
și pot dovedi dreptul de alegător. Comisiunile
de conscripție sunt îndatorate, pe aceea, pe cari
nu lăsat afară din listă, a-i aviza despre aceasta
mai decât.

*

vaporul se împodobi cu alătea flori, încât aproa-
se perdea sub ele. Pe vaporul nostru tălăia
mai pavilionul regal, ear celelalte două, cari ne
ajutau, aveau pavilionul cel mare și răspundeau,
pe alte vapoare salutau.

Tunurile își răspundeau de pe țărmul ro-
mânesc și de pe cel bulgăresc. La masă am avut
de cinci-zeci de persoane, în cabina cea mare;
la aceea am asistat de pe vapor la retragerea
trădă și cu muzică și la rugăciunea oastei.
Fendid, minunat! Pe apă toate sunt frumoase.

Aci încetează splendoarea frumoaselor co-
misiuni, aci a pătruns strălucirea, cu nesuferitele
de stambă eari, mie mai ales, imi supără
și. Dela București veniseră mai mulți miniștri
și Regele trebuia să lucreze iarăși câte-va
zile. La masă chemasem pe generalul, prefec-
tul primarului Ruscucului; ei veniră într'un va-
sor. Generalul ședea lângă mine și convorbirea
era foarte veselă: el știa numai câteva
pe românești. Prințul și eu câte-va vorbe ru-
mânești pe care el le înțelegea; și așa ne-am pe-
tut vremea. Am făcut mai ales filologie com-
parativă, care este tot-deauna interesantă, dar foarte
cică, când nu vorbim toți măcar o aceeași lim-
bă. Pe cât se deosebesc Ungurii și Bulgarii unii
unii, pe atât se deosebesc Românii de Bulgari;
nu au aproape nici o trăsătură comună, nici
sărbi, cu Ungurii tot atât de puțin; comune
sunt numai unele asemănări climaterice, altele,
dăruite la natura solului și setea generală după
soare. Mai degrabă se găsesc în Rusia sudică ase-
mări cu cântecele noastre, dar nu se găsesc și
cântări de limbă, afară de câte-va vorbe slave,
au intrat în limba românească în cursul se-

Fruntașii noștri să caute, ca nu numai cei
ce au drept de vot să fie puși în listă, ci să gri-
jească să nu ajungă în liste cei ce n'ar avea
drept, dar fiind-că votează cu stăpânirea comi-
sionile îi pun. Legea de pildă zice curat că plă-
eșii comunali nu pot fi luați în liste, dar și în
rîndul trecut toți plăeșii din Chișineu au votat
fiind-că s'ailau puși în lista electorală.

Războiul ruso-japonez.

Luptele celor doi inimiți au devenit
tot mai înverșunate; se zice că vor fi ho-
tărtoare, căci se dau pentru stăpânirea Muc-
denului. Perderea acestuia din partea Ruși-
lor ar însemna mult pentru viitorul război-
ului. Și Japonezii nu vreau numai Mukde-
nul să-l câștige, vreau să impresure cu to-
tul armata rusă, ca să o nimicească, ori să
o silească să capituleze.

Vestile, cari sosesc dă de minciună una
pe cealaltă. Ori cât de trase de păr ar fi
însă, una stă, că Kuropatkin cu armata sa
se retrage. E atacat de câtră miează-zi;
împotriva aripelor se lucrează cu toată băr-
bația; s'a svonit de pildă, că aripa stângă
a lui a fost total nimicită și o fugă nebună
le-ar mai fi rămas Rușilor de sub comanda
lui Kaulbars.

Generalul Nogi s'a dovedit bun con-
tra cetăților; acum spun telegramele, că o-
perațiunile lui bagă în răcoare pe Kuropat-
kin. Dinspre miazăzi și apus el înaintează
câtră Mucden și a ajuns deja Masankiatsi.
De aici începând acestea sunt pozițiunile ja-
poneze: aripa apuseană se trage peste Sa-
linpu în apropierea podului de fer de peste
Saho până la Zinsipu, care l'a ocupat nu
de mult armata lui Ocu. Spre răsărit —
între Sahopu și Foengkiapu — pe malul
stâng al lui Saho e vestitul dâmb Putilov,
unde lupta e foarte crâcnă între armata
lui Nodzu și centrul rusesc sub comanda
chiar a lui Kuropatkin. Armatele japoneze
cele mai răsăritene se întind prin defileul
Kautulin în valea lui Hunho până la Fu-
suncioen. Aici stau față'n față cu Kuroki și
Kamamura generalii Linevici, Bilderling și
Rennenkampf. Puțin lipsește și armata rusă
va fi înconjurată de inelul armatei japoneze.

Drumul spre nord e liber numai între Ma-
sankiatsi și Fusuncioeng.

O telegramă din Tokio spune, că aripa
stângă japoneză e numai patru mile departe
de Mucden. Încăerările sunt îngrozitoare.
Oamenii, cari se pricep în ale războiului
spun, că totul atîrnă dela aceea, cine are
rezervă din de ajuns: Kuropatkin sau Oya-
ma, că trupele odihnite vor hotărî lupta.

Căci pe când se spune, că Kuropatkin
a poruncit în spre Tieling și că și-a mutat
cartierul general, pe atunci o știre spune,
că Oyama și-a întrebuintat deja și ultimile
trupe de rezervă și că Kuropatkin va înainta
spre sud și va sparge lui Oyama.

Șapte sute mii de soldați cu peste
2000 tunuri stau față în față. Dela Napo-
leon nu s'au mai pomenit așa lupte grozave.
Din amândouă părțile au căzut în aceste
din urmă șapte zile peste 80.000 soldați.
Leșurile de morți sunt așa de mari, încât
trupele își fac din ele gard, în dosul căruia
se adăpostesc de gloanțele tunurilor.

Kuropatkin e impresurat.

— 9 Martie n.

Armata de sub Nogi amenință cu mare
primejdie armata rusă, ce se retrage dela
Mucden spre vest. La sud-est Kamimura a
oculit pe Ruși, Linevici nu mai poate păzi
defileul Cantulin și va trebui să se retragă
în Susun. Acolo va ajunge pe altă cale Ku-
roki. Binderlin s'a dovedit neputincios de a
străbate peste întăriturile lui Nodzu dela Saho.
Aulbach prin fugă își scapă armata de Oku.
Kuropatkin e impresurat din toate părțile.

Petersburg. Kuropatkin vestește, că pe
malul drept al lui Hunho dușmanul a înce-
put atacul contra Mucdenului parte dinspre
vest, parte dinspre nordvest. Trupele ruse
din centru și aripa stângă fără luptă s'au
dat în pozițiile de pe malul drept al lui
Hunho.

Londra. «Times» a primit din Peters-
burg următoarea știre: În Tarskoje-Selo au
sosit după amiază vesti serioase. Kuropatkin
le-a telegrafat, că puterile principale ale Ja-
ponezilor sunt spre nordvest dela Mucden
și-l silesc, ca imediat să se retragă.

luritelor ocupațiunii. Se găsește în limba română
și cuvinte turcești și grecești, dar aceasta nu în-
semnează că între popoare ar fi o înrudire su-
fletească mai apropiată. În țările străine unii sun-
tem luați drept cei lași; și nici azi nu se știe
cu câte rase ai de a face în peninsula balcanică.
Numai Balcanul încoronat și el de aceeași stră-
lucire de zăpadă, salută Carpatul, însă de departe,
pentru-că Dunărea îi desparte și Dunărea este
mare, uneori lată de mai mulți kilometri.

Eu cred că Europa este mai bine informată
despre Chili, Peru și Argentina, decât despre pe-
ninsula balcanică. (Va urma).

Om de omenie.

— Anecdota —

Să cântau cioroii roată
P'ingă dada ce murise,
Și trecând pe-acolo popa,
Cu evlavie le zice:

„Dzeu să-l odihnească
C'o fost om de omenie
Cum nu este ca și dânsul
În întreaga țigănie“.

Dancii alergând în grabă
Prin întreaga țigănie,
Întrebară c'altor dada
Când o fost de omenie;

Căci de nume îi știuse
Că a fost mare ciurar,

Și că domniul îl numise
De cel mai vestit tăihar.
— Nu scim zeu, zise cu toții.
Poate popa o să știe,
C'o trăit bine împreună
C'a c'on om de omenie!

Da o ars...

— Anecdota —

„Val măicuță-am ars cu totu
Și-am ramas numa pe stradă,
Și ne-o ars dragută doamne
Și creștarul cel din ladă,

Și-am ajuns împinși de foame
Să umblăm din sat în sat
După câte-o beată sdreanță
Și bucate de mâncat.“

Așa să plâneau cioroii
Că sosiră-aici în sat
Ca să ceară, să mai fure
Câte ceva de mâncat.

Dar birăul mi l'întreabă:
Unde vi dreptul din sat?
— „Da o ars mâncați-aș gura
Îndată ce ni-l'o dat.

Teodor A. Bogdan,
inv. în Bistrița.

PROCESUL „TRIBUNEI“.

Cu ce am fost învinuiți? — Vorbirea de apărare. — Mantuit!

Sambătă s'a desbătut înaintea Curții cu jurați din Oradea-Mare procesul pornit de procurorul (fiscul) statului pentru un articol publicat în „Tribuna“ și în care erau biciuiți cum trebuie domni dela comitat (Arad), cari au împărțit cercurile de alegere congregațională așa fel, că *pe Români i-a scurtat*.

Invinuitul, redactorul nostru Sever Bocu, a fost apărat de dl Dr. I. Suciu, care a rostit cu acest prilej următoarea vorbire:

Onorat tribunal!

Domnilor jurați!

Mă aflu într-o stare foarte ciudată: eu așteptam ca acuza d-lui procuror să ne arate obiectiv și cu argumente juridice agitațiunea ce se cuprinde în articolul incriminat de d-sa și în loc de aceasta, am auzit un discurs în care spumegă ura nemărginită împotriva jurnaliștilor români, a preoților și învățătorilor români și peste tot împotriva poporului românesc.

Să încep și eu pe tonul acesta? Sigur mi-ar da și mie mâna, deși poate n-aș scoate o la un sfârșit așa bun ca dl acuzator. Nu-l voi urma deci pe calea unde l-a mănânat patima oarbă și ura, ci, tocmai din potrivă mă voi sili să dovedesc cât de mult patimele întunecă mintea și falsifică judecata.

Pentru-că dacă cine-va a fost chemat la aceasta bară, pe cuvântul c-a ațiat pe frate împotriva fratelui, cel ce l-a adus aci, înșuș, în mod frățesc trebuie să-l arate păcatul ori greșala, ce a săvârșit, numai atunci justiția rămâne justiție, pedeptoare și îndreptătoare deodată.

Care e substratul acestui proces?

Conducătorii comitatului Arad și-au pus de gând să stărpească opoziția din sala comitatului. Nu numai Români, cari au cele mai multe cuvinte să fie neîndestuiți cu cărmuitorii comitatului, li erau spre supărare acestor domni, ci și Nemții ba chiar Maghiarii cari duc lupta împotriva sistemului domnitor în vestitul nostru comitat. Spre scopul acesta trebuiau schimbate cercurile electorale

(Istoriște pe larg cum s'a făcut acesta).

Au surprins publicul comitatului nostru cu un plan, în care Ciuciul cu 1100 alegători, iar Forray Nagy Iratos de es. cu 46 votari alcătuiesc cercuri electorale de sine stătătoare. Aceasta e o atare de isbitoare batjocorire de lege, încât a revoltat întreaga opinie publică cinstită din comitat. Acuzatul, ca jurnalist și-a ridicat vocea împotriva acestei nelegiuiri, în cuvinte adevărat aspre, cum merita fapta în revoltătoare-i nelegiuire. Credea că d'acea se serbează din partea Maghiarilor chiar, ziua de 15 Martie, ca zi a cuceririi libertății de presă, că n'are să-și încâtușeze cuvântul, atunci când datorința vea să sbiciuiască nedreptatea și abuzul la cel mai sfânt drept al poporului. Căci de ce libertatea de presă este o cucerire? Fiind-că este arma cea mai sigură contra a ori ce infamie, ticloșie. Aș fi dorit să aud dela dl acuzator, în locul sfaturilor sale necerute, ca poporul român să fie așa și așa, mai singurmeios etc. să ne fi informat, fost-a corectă, cinstită ori măcar legală hotărîrea comitatului, de care s'ocupă articolul incriminat?

În loc de aceasta, ne-a vorbit de altele. Apoi cum stau trebite în comitatul nostru? Nu se cade să-l vorbesc de rău, pentru-că și eu îi aparțin dar a recunoaște un adevăr nu înseamnă a vorbi de rău. Apoi zău, noi suntem comitatul lui Krivány. De ce? Pentru-că numai la noi s'a putut întâmpla, pe lângă o majoritate ieșită din aceste moravuri, că 15 ani a putut un om fura neconturbat de nimeni, raportându-se an de an că totul e în ordine. Și numai la noi s'a putut întâmpla, că ajungând treaba la plată, atunci din aceste cercuri rotungite așa de frumos, a venit majoritatea sigură și a pus toată dauna în spinarea celor săraci cari gem și azi și vor geme încă 24 ani, plătind furtisagurile lui Krivány. Apărătorul arată pe larg cum s'a făcut aruncul dării Krivány, îngreunând numai pe cei săraci, apoi continuă:

— Astea se întâmplă în fericitul nostru comitat al Aradului. Dar acesta este numai un caz. Aș putea însă spune o sută. La ce? Din specialitatea aceasta fie destul unul. Numai câte-va zile sunt de când în sala aceasta, d-voastră domnilor jurați, ați avut onoare cu un demn reprezentant al administrației din comitatul Aradului. Fibrăul din Maria-Radna, Péczely Elek. Cunoașteți cazul, doar aici a fost Iákó. (Aluzie la procesul de calumnie a protopretorului din Radna, Péczely, împotriva scriitorului cu numele Iákó, care-l învinuise cu felurite mituri, dar curtea curtea cu jurați îl achitase. N. Red.) Și ca să vă convingeți de cutezanța acestor indivizi, Vă voi celi o declarație a dlui Péczely, care și acum după verdictul d-voastră să vedeți cum cutează să discute în public. (Citește dintr-o foaie din Orade, că Péczely nici în samă nu i-a verdictul juraților pe cari-l socotește de oameni proști). Se înțelege dacă-l pedepsiați pe Iákó, era bine, dar fiind-că l-ați achitat, sunteți proști. De unde-și i-a un astfel de om cutezanța să slideze în chipul acesta o corporațiune venerabilă a unor cetățeni cinstiți și drepți? De acolo d-lor jurați, de unde a pornit și idea procesului acestuia, din îngâmfarea celor dela căma de azi a trebilor în comitatul nostru.

Se scrie d-lor, în presă și mai aspru decât e scris articolul acesta, se zbiecuesc moravuri și fapte în mod și mai necruțător fără să se facă proces, dar domni din Arad păreau a zice, cum cutează cineva să se ridice împotriva noastră, a comitatului? Așa se explică intentarea acestui proces, ca agitare contra unei clase. Dar cărmuitorii unui comitat formează ei clasă? Conducerea comitatului e supusă schimbării. Astăzi sunt la cărmă, mâine nu sunt. Nu-și aroge deci dreptul, a se considera pe sine de clasă. Forma aceasta a acuzei este prin urmare cu totul absurdă.

Cheia, la înțelegerea formei noului acuz este că în Ungaria Maghiarii ar fi „domni”; când a vorbit prin urmare acuzatul de domni, n'a putut înțelege decât pe Maghiarii. Eu așa cred că interpretarea aceasta nu poate subzista pentru o rațiune sănătoasă. Să examinăm cazul. Acuzatul și-a scos subiectul articolului din viața comitatului. Căci doar nu singur dișul ei și neamul Rauchbauer ori maghiarul Lázár Zoárd, folosesc același limbaj, când e vorba de a judeca stările publice din comitatul nostru. Apoi pentru-a vorbit despre „domni” a trebuit să-l înțeleagă pe Maghiarii?

Nu trebuie multă spargere de cap, să se vadă cât de fals lucru e acesta și tocmai d'aceia vă rog d-lor jurați să nu vă lăsați seduși a primi înțelesul acesta. Căci dacă-l eliminăm pe acesta, atunci procesul de față nici un temein n'are, pe care s'ar putea așeza. Mai rămân câte-va fraze, în articol, pe cari dl procuror pentru a face efect, le-a scos făcând mare vlvă cu ele. Așa de ex. cuvântul „Spahil”. Știe, toată lumea, că părți întregi locuite de Români și îndeosebi Români din Banat și pe multe locuri din Ungaria, de pe unde își recrează ziarul „Tribuna” cetitorii, poporul așa le zice proprietarilor mari de pământ spahi, care seamănă cu turcescul „spahil”. Pe aceștia i-a înțeles autorul, cum reese altfel și din întreg înțelesul articolului. Traducerea cuvântului „spahil” e deci rea și greșită cum de altfel nu una se mai află în traducerea aceasta. Ineu de ex. e tradus de Kis-jenő, pe când se știe că e Borosineu. Dar dacă nu putem cere și cunoștințe geografice dela traducător sunt acolo o sumedenie și de alte erori. „A ara” de ex., e tradus „aralni” (ungurește secera). Văd în actul de acuză, cuvântul „Împărat” scris cu litere mai mari. Nu știu din respect osebit față de Majestatea Sa, ori poate să s'arate de departe, că acuzatul nu recunoaște Rege numai Împărat.

(Apărătorul dovedește, că în graiul poporului român, cuvântul împărat înseamnă și domnitor, monarh, rege, nu numai împărat).

— Acuzatorul public — continuă apărătorul, — în vorbirea-l frumos ticluită, ne-a spus, ce primejdios e când cineva-și aprinde paiete sale în mijlocul comunei, în apropierea averilor altora. Dar, tot cu aceasta dreptate, s'apără și despotismul rusesc în fața lumii civilizate cu închiderea lui Maxim Gorki. Dol inși o zic aceasta și totuși nu e așa. Pentru-că acuzatul stă mai aproape de pilda adusă de mine, decât de pilda procurorului. A-

cuzatul voit-a să-și desștepte poporul, s'arate nedreptatea ce i-se face. Dacă asta înseamnă a da atunci mulți tăciunari sunt în Ungaria. A desșteptat poporul, a arăta nedreptatea cu date pozitive, apoi pe matematice, cine provocându-se la acuză ațată focul, acesta nu se poate pune în categoria tăciunarilor, ci în șirul acelor, cari luptă pentru idealurile și binele vieții publice. Acestea sunt zăuși sublimi spre cari tindesc numai cei mari, fie ei Maghiarii fie Români.

Introducerea d-lui procuror a fost prin mare frumoasă, dar puțin norocoasă. În a parte a vorbirii, dl procuror s'a căznit s'arată inteligența românească nu e patriotică, căci poporul românesc e leneș, că lipsa de educație singura cauză a nefericirii lui și nu că ar fi primit și nedreptățit. Apoi dacă fecine, care pâne, d'aceia n'are fiind-că e leneș, atunci categoria aceasta, trebuiesc puși și Maghiarii, dintre Maghiarii mai ales emigrează cu mulți în America, lăsându-și aici patria, care nu le întinde bucata pânii de toate zilele. Mă simt să protestez încontra acestei — calumnie putea zice, la adresa poporului românesc ori-ce părere al d-ia, domnule procuror — preoții români, s'o știu că abia există vre-un de funcționari, cari să fi adus atâtea folosuri în privința luminării poporului ca și pre învățătorii nostri. Ear pentru aceasta, recușința ar merita-o și nu hula domnului procuror.

(Apărătorul arată apoi cum provocă procesul Memorandului, că deputațiunea română căutat în Viena pe împăratul unui stat străin vorbe goale pe cari procurorul le a fie în necunoștință de cauză, fie că a să influențeze asupra juraților. Aminteste însuș fiul lui Kossuth, a mers la Viena, căutând nu pe împăratul ei pe regele și și azi pe atâți patrioți venind din Viena câte-o decorație pe piept, fără s-o mai că și fabrica în care s'a făcut este în Viena).

Ce este articolul acesta, domnilor?

O jalbă. O deioasă jalbă. D-voastră veți ști din propria cunoștință cât de adese sunt multe din năcăzările plânse în acest comitat. Dar să nu uitați, că dac-avem năcăzări, și mari, suntem destul de nefericiți, dar în nume de rău și acea că plângem, a vă pedepsi și pentru aceasta, asta ar întrece tiranie.

Aproape în toate procesele de pe s'aruncă nouă cu oare care plăcere s'acuză, că nu suntem patrioți, ba că suntem trădători. Primejdios, și mai ales rușinos este acesta. Pentru-că dacă atâția trădători la noi atunci cum se poate că în întreaga noastră de legi în care s'află paragrafi cel ce-ar fura un pul (Trănește cartea de masă) numai pentru trădătorii de patrie. Dar nu este domnilor, pentru-că cel ce-a legea aceasta au știut, că pământul țării n-a născut trădători. Nu este caz, nici lungă istorie a acestei țări, care să ne arate că Românul ar fi conspirat vre-odată, vre-o dată cu dușmanii ei. Arată apoi, că pentru agitațiune ce se pedepsește, trebuie să scrie neadevărate, false, căci de es. că de au scris ziarele maghiare despre 18 M și totuși n'are un procuror n-a intențat măcar să pomeneau de „călcare de jur”. Cere apoi, într'un frumos și sentimentos la simțul de dreptate al juraților, achitare.

După cuvântarea maiastră a dl Suciu a replicat procurorul.

Replica procurorului ne-a uimit toți. A început cu acea, că se simte de pătrunzătoare vorbire a apărătorului îndemnat „să-și închine dela locul său gul înaintea lui”. Zice că dacă și ca acuzatul, s'ar însufleși de ideile lui, atunci am putea șterge din legislație cari pedepsesc agitațiile împotriva funcționarilor. Se silește apoi totuși că acuzatul urmărește alte scopuri. S'arată la ură pe Români, contra Cere din nou pedepsirea acuzatului.

CREMA MARGARETA

a lui

FÖLDES

este un mijloc lipsit de grăsimi, inofensivă cu efect grabnic și sigur, care face să dispară alunițele, petele de ficat, roșeața de pe nas și de pe mâni. Mijloc mai bun pentru obraji și mâni aspre nu există.

⊗ **Efect instantaneu.** ⊗

Pretul 1 cor.

442

Preparată de

FÖLDES KELEMEN

Farmacist în Arad.

Nr. Telefonului 111.

Nr. Telefonului 10.

343

Edificiul teatrului.

Toate novitățile pentru sezonul de toamnă și de iarnă au sosit deja.

Iavorul cel mai ieftin de cumpărare.

Ștofele, barchetele, mătásurile, pánzele, covoarele, perdelele și așternuturile cele mai frumoase și de calitate cea mai excelentă, și tot felul de decóruți și articoli.

In provincie se trimite franco modele.

La comande de peste 10 cor. trimiterea se face francat.

HOFFMANN SANDOR, arad

(Edificiul teatrului).

TIPOGRAFIA

„TRIBUNA“

ARAD, Strada Deák Ferencz Nr. 20.

Fiind arangiată din nou, bogat, cu literele cele mai moderne și cu rotațiune modernă, primește spre executare orî-ce lucrare ce se ține de arta tipografică.

Broșuri, opuri, manuale, tabelări în orî-ce mărîmî, registre pentru bănci, învîtări la petreceri și cununî, plicuri, cap de scrisori, anunțuri funebreale, cărți de vizită, etc. etc.

⊗ *Executat cu gust fin, la timp și punctual, după sistemul cel mai nou.* ⊗

Cerem și pe această cale binevoitorul sprigin al publicului românesc întru cât ar avea vr'o încrarc din cele mai sus înșirate a trimite spre executare și a ne recomanda în cerc cât mai larg tipografia noastră.

Avênd în vedere și sacrificiile mari ce le pretinde ziarul nostru național, credem că va afla mai iute rêsunset acest anunț al nostru.

Telefon Nr. 502.

Friedmann Lajos

prăvălie de coloniale și delicatose

ARAD, Piața Libertății Nr. 4 (lângă cafeneaua Pölzl)

Am onoarea aduce la cunoștința onoratului public că pe piața Libertății (lângă cafeneaua Pölzl), am deschis

prăvălie de coloniale și delicatose

zătoare cerințelor timpului modern.

Am stabilit în deposit tot felul de cele mai bune coloniale, benturi din streină, cealuri, prăjituri pentru ceai (Cafos veritabil) mare asortiment de delicatose, cașuri, mezeluri (și coșer) ș. a. m.

Am protejia onor. public il asigur despre serviciu punctual și solid.

Cu deosebită stimă

Friedmann Lajos

de din provincia

acută prompt.

520

Arad, Piața Libertății nr. 4 (l. Pölzl).

Am onoarea aduce la cunoștința P. T. publicului că mi-au sosit:

stăvurile cele mai noue de primăvară și vară

Am adus toate fabricate ungare, engleze, franțuzești pentru cea mai nouă metodă de croit și cea mai bună execuție răspund. drept aceea rog p. t. publicului local și din provincie, să-mi dea sprijinul său.

SIGISMUND KARPELESZ

croitor-bărbătesc.

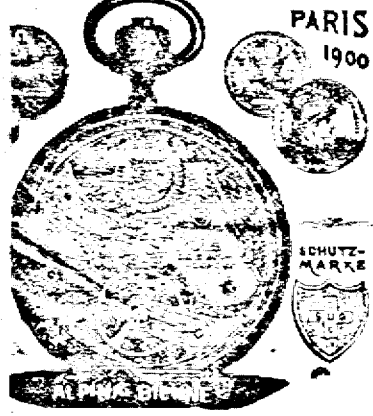
Deák Ferencz-utca 32.

EGEDÜS JÓZSEF

orasornicar ARAD, juvaelier

Piața Boros Béni și colțul străzii Nádor.

Monometre Alpina.



Cel mai
ESCELENT
orasornic
al veacului.

Union
Horlogère
BIENNE-GENÈVE.

Cadoul de Crăciun și Anul nou.

Prețurile cele mai ieftine.

Nouă ferărie în Arad.

Am onoarea aduce la cunoștința On. Public, că am deschis în

Arad, piața Boros Béni Nr. 6

o nouă ferărie

cu articoli fabricație proprie, și parte comandați din locuri de primul rang.

Primesc comande de turnătorie și obiecte de arangia pentru mori, anume ventiluri de moară și petri de moară.

Fer bătrân și metale se cumpără în ori-ce cantitate.

Cărbuni de lag se pot căpața pentru prețuri ieftine.

Rugând prețiosul sprijin rămân cu stimă:

Szántó Izidor

fabricant de fer și oțel în Ujdesna.

PUMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitatea cea mai bună.

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din următor, iar sămburii de struguri, coaja și alte părți necurate se îndepărtează numai de oțet, prin asta pompa nu se strică și nici vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se dă garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC

cu ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de care oarecând are nevoie întrebuințarea de apă nesăpăasă ori murdărie nu are nevoie serviciu. Pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe 3 ani (reparație gratuită). Șurube potrivite unitare și țevi de căneapă din launtru căptușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Rákóczy-utca 27.

Stropitori de vie se primesc spre reparare

Atențiune la firmă!

S'a deschis

Bazarul de pe piața Libertății

unde se vînd pentru prețurile cele mai culate tot felul de obiecte pentru

cadourile de crăciun și anul nou

precum: ciorapi, tricouri, jucării, obiecte pentru femei, săpunuri parfumate, ciorapi pentru bărbați, ciorapi pentru copii, giamașe de școală și piață, masă, și multe lucruri alese pe care nu le găsiți altundeva.

Cu deosebită sumă:

Rosemberg József

BAZARUL CEL MAI IEFTIN!

Asigurări contra focului: case, bunuri mobile, vesminte, mărfuri!

Agentura principală în Arad.

A BANCII GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

"TRANSYLVANIA"

primește oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bihor, Cănaș, Cănaș-Severin, Timiș și Torontal și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condiții:

1. În ramul vieții: capitale în termen de 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900, 1000, 1500, 2000, 2500, 3000, 3500, 4000, 4500, 5000, 5500, 6000, 6500, 7000, 7500, 8000, 8500, 9000, 9500, 10000, 15000, 20000, 25000, 30000, 35000, 40000, 45000, 50000, 55000, 60000, 65000, 70000, 75000, 80000, 85000, 90000, 95000, 100000, 150000, 200000, 250000, 300000, 350000, 400000, 450000, 500000, 550000, 600000, 650000, 700000, 750000, 800000, 850000, 900000, 950000, 1000000, 1500000, 2000000, 2500000, 3000000, 3500000, 4000000, 4500000, 5000000, 5500000, 6000000, 6500000, 7000000, 7500000, 8000000, 8500000, 9000000, 9500000, 10000000, 15000000, 20000000, 25000000, 30000000, 35000000, 40000000, 45000000, 50000000, 55000000, 60000000, 65000000, 70000000, 75000000, 80000000, 85000000, 90000000, 95000000, 100000000, 150000000, 200000000, 250000000, 300000000, 350000000, 400000000, 450000000, 500000000, 550000000, 600000000, 650000000, 700000000, 750000000, 800000000, 850000000, 900000000, 950000000, 1000000000, 1500000000, 2000000000, 2500000000, 3000000000, 3500000000, 4000000000, 4500000000, 5000000000, 5500000000, 6000000000, 6500000000, 7000000000, 7500000000, 8000000000, 8500000000, 9000000000, 9500000000, 10000000000, 15000000000, 20000000000, 25000000000, 30000000000, 35000000000, 40000000000, 45000000000, 50000000000, 55000000000, 60000000000, 65000000000, 70000000000, 75000000000, 80000000000, 85000000000, 90000000000, 95000000000, 100000000000, 150000000000, 200000000000, 250000000000, 300000000000, 350000000000, 400000000000, 450000000000, 500000000000, 550000000000, 600000000000, 650000000000, 700000000000, 750000000000, 800000000000, 850000000000, 900000000000, 950000000000, 1000000000000, 1500000000000, 2000000000000, 2500000000000, 3000000000000, 3500000000000, 4000000000000, 4500000000000, 5000000000000, 5500000000000, 6000000000000, 6500000000000, 7000000000000, 7500000000000, 8000000000000, 8500000000000, 9000000000000, 9500000000000, 10000000000000, 15000000000000, 20000000000000, 25000000000000, 30000000000000, 35000000000000, 40000000000000, 45000000000000, 50000000000000, 55000000000000, 60000000000000, 65000000000000, 70000000000000, 75000000000000, 80000000000000, 85000000000000, 90000000000000, 95000000000000, 100000000000000, 150000000000000, 200000000000000, 250000000000000, 300000000000000, 350000000000000, 400000000000000, 450000000000000, 500000000000000, 550000000000000, 600000000000000, 650000000000000, 700000000000000, 750000000000000, 800000000000000, 850000000000000, 900000000000000, 950000000000000, 1000000000000000, 1500000000000000, 2000000000000000, 2500000000000000, 3000000000000000, 3500000000000000, 4000000000000000, 4500000000000000, 5000000000000000, 5500000000000000, 6000000000000000, 6500000000000000, 7000000000000000, 7500000000000000, 8000000000000000, 8500000000000000, 9000000000000000, 9500000000000000, 10000000000000000, 15000000000000000, 20000000000000000, 25000000000000000, 30000000000000000, 35000000000000000, 40000000000000000, 45000000000000000, 50000000000000000, 55000000000000000, 60000000000000000, 65000000000000000, 70000000000000000, 75000000000000000, 80000000000000000, 85000000000000000, 90000000000000000, 95000000000000000, 100000000000000000, 150000000000000000, 200000000000000000, 250000000000000000, 300000000000000000, 350000000000000000, 400000000000000000, 450000000000000000, 500000000000000000, 550000000000000000, 600000000000000000, 650000000000000000, 700000000000000000, 750000000000000000, 800000000000000000, 850000000000000000, 900000000000000000, 950000000000000000, 1000000000000000000, 1500000000000000000, 2000000000000000000, 2500000000000000000, 3000000000000000000, 3500000000000000000, 4000000000000000000, 4500000000000000000, 5000000000000000000, 5500000000000000000, 6000000000000000000, 6500000000000000000, 7000000000000000000, 7500000000000000000, 8000000000000000000, 8500000000000000000, 9000000000000000000, 9500000000000000000, 10000000000000000000, 15000000000000000000, 20000000000000000000, 25000000000000000000, 30000000000000000000, 35000000000000000000, 40000000000000000000, 45000000000000000000, 50000000000000000000, 55000000000000000000, 60000000000000000000, 65000000000000000000, 70000000000000000000, 75000000000000000000, 80000000000000000000, 85000000000000000000, 90000000000000000000, 95000000000000000000, 100000000000000000000, 150000000000000000000, 200000000000000000000, 250000000000000000000, 300000000000000000000, 350000000000000000000, 400000000000000000000, 450000000000000000000, 500000000000000000000, 550000000000000000000, 600000000000000000000, 650000000000000000000, 700000000000000000000, 750000000000000000000, 800000000000000000000, 850000000000000000000, 900000000000000000000, 950000000000000000000, 1000000000000000000000, 1500000000000000000000, 2000000000000000000000, 2500000000000000000000, 3000000000000000000000, 3500000000000000000000, 4000000000000000000000, 4500000000000000000000, 5000000000000000000000, 5500000000000000000000, 6000000000000000000000, 6500000000000000000000, 7000000000000000000000, 7500000000000000000000, 8000000000000000000000, 8500000000000000000000, 9000000000000000000000, 9500000000000000000000, 10000000000000000000000, 15000000000000000000000, 20000000000000000000000, 25000000000000000000000, 30000000000000000000000, 35000000000000000000000, 40000000000000000000000, 45000000000000000000000, 50000000000000000000000, 55000000000000000000000, 60000000000000000000000, 65000000000000000000000, 70000000000000000000000, 75000000000000000000000, 80000000000000000000000, 85000000000000000000000, 90000000000000000000000, 95000000000000000000000, 100000000000000000000000, 150000000000000000000000, 200000000000000000000000, 250000000000000000000000, 300000000000000000000000, 350000000000000000000000, 400000000000000000000000, 450000000000000000000000, 500000000000000000000000, 550000000000000000000000, 600000000000000000000000, 650000000000000000000000, 700000000000000000000000, 750000000000000000000000, 800000000000000000000000, 850000000000000000000000, 900000000000000000000000, 950000000000000000000000, 1000000000000000000000000, 1500000000000000000000000, 2000000000000000000000000, 2500000000000000000000000, 3000000000000000000000000, 3500000000000000000000000, 4000000000000000000000000, 4500000000000000000000000, 5000000000000000000000000, 5500000000000000000000000, 6000000000000000000000000, 6500000000000000000000000, 7000000000000000000000000, 7500000000000000000000000, 8000000000000000000000000, 8500000000000000000000000, 9000000000000000000000000, 9500000000000000000000000, 10000000000000000000000000, 15000000000000000000000000, 20000000000000000000000000, 25000000000000000000000000, 30000000000000000000000000, 35000000000000000000000000, 40000000000000000000000000, 45000000000000000000000000, 50000000000000000000000000, 55000000000000000000000000, 60000000000000000000000000, 65000000000000000000000000, 70000000000000000000000000, 75000000000000000000000000, 80000000000000000000000000, 85000000000000000000000000, 90000000000000000000000000, 95000000000000000000000000, 100000000000000000000000000, 150000000000000000000000000, 200000000000000000000000000, 250000000000000000000000000, 300000000000000000000000000, 350000000000000000000000000, 400000000000000000000000000, 450000000000000000000000000, 500000000000000000000000000, 550000000000000000000000000, 600000000000000000000000000, 650000000000000000000000000, 700000000000000000000000000, 750000000000000000000000000, 800000000000000000000000000, 850000000000000000000000000, 900000000000000000000000000, 950000000000000000000000000, 1000000000000000000000000000, 1500000000000000000000000000, 2000000000000000000000000000, 2500000000000000000000000000, 3000000000000000000000000000, 3500000000000000000000000000, 4000000000000000000000000000, 4500000000000000000000000000, 5000000000000000000000000000, 5500000000000000000000000000, 6000000000000000000000000000, 6500000000000000000000000000, 7000000000000000000000000000, 7500000000000000000000000000, 8000000000000000000000000000, 8500000000000000000000000000, 9000000000000000000000000000, 9500000000000000000000000000, 10000000000000000000000000000, 15000000000000000000000000000, 20000000000000000000000000000, 25000000000000000000000000000, 30000000000000000000000000000, 35000000000000000000000000000, 40000000000000000000000000000, 45000000000000000000000000000, 50000000000000000000000000000, 55000000000000000000000000000, 60000000000000000000000000000, 65000000000000000000000000000, 70000000000000000000000000000, 75000000000000000000000000000, 80000000000000000000000000000, 85000000000000000000000000000, 90000000000000000000000000000, 95000000000000000000000000000, 100

Respunde din nou dl Suciu, mulțumindu-l procurorului pentru laudele aduse, însă — zice dl Suciu — numai atunci sincere dacă n'ar face osebire între sul și acuzat. Aceleas ideale îl însuflețesc pe acuzat, ba mai mult: însuș articolul iminuat este pătruns de acelaș patriotizm, care n'are dl procuror decât să-l caute, ca să-l observe. Cere din nou achitarea.

Ultimul cuvânt a fost apoi a acuzatului, dlui Bocu, care în cuvinte scurte protestează împotriva acuzelor procurorului, ce se referau la patriotismul său.

Dezbaterea se termină și fiind ora 11^{1/2}, președintele suspendează ședința până la ora 3 după amiază.

După amiază punct la 3 ora s'a întrunit tribunalul și Curtea cu jurați. După o consultare de 1^{1/2} oră Curtea cu jurați a adus apoi verdictul de achitare.

Verdictul a făcut senzație și a nemulțumit pe șovinisti. Foile lor săptămână aceasta, au scris mai multe chiar împotriva juraților. Unguri, cari au adus verdictul acesta drept și în înțelesul bun: patriotic.

D'ALE ALEGERILOR.

În mijlocul năcazurilor ce le îndurăm zilnic, Voi frați Români din comitatul Aradului, cari atât de brav v'ați purtat la alegerile trecute, ne-ați încălzit inima noastră zdrobită, ne-ați făcut macar pe un moment să uităm păcoștea ce ni-e pe cap, că noi Bănățenii să nu avem de cât un deputat național, ne-ați angajat și încurajat la luptă pe viitor. *Lauda vouă!* Dar dacă vă fericiți pe Voi, laudă se cuvine să aducem și acelor, cari cu condeul lucrând, au dat un nou avânt vieții noastre publice, acelor prin cari s'a ridicat vaza voastră. *Lauda vouă celor dela „Tribuna”, căci al vostru e meritul!* Laudă se cuvine și vouă „stâlpii poporului” preoți și învățători din acel comitat, cari ignorând toate, și fost stâlpi neclintii ai cauzel neamului nostru.

Și dacă și noi Bănățenii, avem mângâierea, s'avem barem un deputat național în cercul Sasca, meritul e a d-lor Dr. A. Vlad deputat dietal și D. Birăuțiu redact. „Pop. Rom.” cari în vara trecută au vizitat acel cerc, deșteptându-ne din somnul cel de moarte. *Lauda lor!!* Și dacă prin dânsii s'a făcut ca Bănatul să aibe un deputat dietal îl rugăm ferbinte, ca și pe ceilalți domni deputați naționali să nu pregete a cerceta și celelalte cercuri, animând sau îndreptând pe unde altă ceva stricat. Deosebit îi rugăm să ne cerceteze pe noi cești din cercul Oraviței (vecin cu Sasca), că zău! tare îmi par a fi putrezi „stâlpii poporului” și multa lipsă de îndreptare ar fi.

Aici în Oravița șarpele cel viclean, polonul renegat Modsidlowski, fibirău de aproape 25 ani își varsă veninu în cerc, ademenind „stâlpii poporului” într'un chip sau altul. Crescut de mic în mijlocul poporului (Lugojan), cu caracterul propriu rasei sale, a studiat, virtuțile ca și slăbiciunile noastre, și ajuns la putere, ne-a cultivat pasiunile, făcându-ne să gustăm din fructele ademenitoare, ne a strâns în mreaja sa „stâlpii” ca să poată face ce-i place. Eată și câte-va exemple. În Oravița-română stâlpul poporului prota gr. catolic e vice-președinte electoral al partid. guvernamental, fiind-că-l omul de încredere al fibirăului, pune și depune chinii (primarii) în cerc. Învățătorul gr.-cat. s'a neacă în apele șefului, căci doară tată-sau e chinezul satului. Despre cel gr.-or. nici un bine nici un rău ca-s încă oameni noi. Cel din Rachitova-Brostiani, ca cel din nemijlocită apropiere de centru, nu se cuvine să se poarte altcum, de cât cum cere dl fibirău.

În Maidan, stâlpul poporului, preotul e postamester ajuns prin protecția d-lui fibirău, din acăruia grație mai trage vre-o trei sute bune și ca ajutor dela stat. Învățătorul e socru preotului, a cerut prin ablegatul cercului stipendiu pentru fiul său cu toate că i-a dat și „Asociațiunea” și mecenatele Mocsonyi. Dar și d-lor sunt recunoscători la rândul lor. Preotul ține câinii de vânat ai dlui fibirău, care își are aci locul de vânatoare. Aici astă toamnă s'a ales de membru municipal (contra naționalistului Petrovici din Lugoj) șoligăbirăul Csimploner János (ediția popii Csimploner János dela Lipova) — care n'are în vocabularul său de cuvinte o vorbă bună pentru amărătul de român dela sate pe acăruia spate domnește. Sărăcă lume!

Satul naționalist de odinioară, Maidanu, locu de peregrinaj a lui V. Babeș, unde a conceput Gruia Liuba Murgu, ginere-său, și căruia avea să-l încredințeze lupta pentru națiune, a ajuns azi *salu-lu-cremene!*

În Gregovăț și Căcova preoți și învățători destui, uniți pasiviști — că doară-s congruiști, — alții neputincioși, că-s politicoși. (Cazul președintelui Reuniunii învățătorilor gr. or. din dieceza Caransebeșului, care a salutat ungurește adunarea dela Biserica-Albă).

În Comoriște și Torotic d'asemenea-s destui, dar pe învățătorul pensionat din Forotic l-am văzut la alegerea din 26 Ian. în Oravița cu două pene de cocoș în căciulă. Poate, ca mai bine să se protejeze fibirăului de chinez, prin ce a mai legat mâinile încă la două stâlpi de-al poporului, învățători activi din Forotic și Comoriște ce-s sunt gineri.

Despre cei din Ticvanul mare și din Secaș s'a scris deja astă toamnă în „Poporul Român” că ce plătesc.

În Cârnecea preotul greco-catolic a purtat jocul la alegere. Acesta a fost „ștafeta”, care la 26 Ianuarie a comunicat în oraș rezultatul alegerii. Dar a și fost pentru aceea răsplătit la banchet, cu un papricăș de cel „hazafas” și o „halba” mai mult.

Așa-i aci, așa-i color! Preoții toți cumpărați cu congruș. Cunosce doi preoți ale căror suflete sunt vindute pentru 50 fl. Învățătorii, cei mai mulți sperează la penzie; car dl fibirău s'a angajat că-i va pune de chinezi (primarii) în comune ca pe cel din Forotic, deci cantă să fie oamenii stăpânirii. Nu de geaba se ocupa cu politica dl fibirău, căci știe el, că și acești stâlpi ai poporului îl pot sprigini la caz de nevoie.

Avem și pe aici și notari destui, toți Români de viață, dar toți renegați, ba unii chiar archișoviniști, căci jalt ilu nu merita, când la alegerea din Sasca unii din ei alergau să aduca vulgu la rezon ca și în cercul lor să voteze cu guvernamentalul. Am văzut un astfel de notar în ziua de alegere cu 6 cocarde micș de cele pe bumbușcă, la butonieră și l'am auzit gâitând ca „să trăiască”, fără să mai fi fost de lipsă. Mai bine de ș'ar fi înplântat cocardele cu bumbuște într'alt loc...

La noi merele sunt putrede și îi lipsă de îndreptare.

Observatorul.

Preoțimea și alegerile.

Nici odată nu s'a manifestat rolul însemnat ce-l are preoțimea în viața național-politică a poporului nostru ca tocmai la alegerile, ce s'au săvârșit de curind. Atât biruințele, ce le-am raportat cât și căderile mai mult sau mai puțin rușinoase în diferitele cercuri electorale, în locul prim avem să le mulțumim preoțimei. Aceasta e încă o dovadă cumcă poporul vede în preotul său, pe adevăratul conducător al lui pe toate terenurile. De aceea eu cred, că rezultatul alegerilor trecute a avut o mare influință asupra creșterii ori descreșterii autorității preoțimei noastre.

Acolo, unde preotul nu s'a lăpădat de al său, unde cu fruntea senină și cu inima curată și-a condus poporul la luptă, acolo a dovedit că el e adevărat păstor, după inima lui Christos,

care adevă pe lângă grija sufletelor ce are să o poarte, se îngrijește și de binele material, de viitorul bun al turmei lui încredințate. Prin asta a dovedit, că inima lui cu adevărat arde în dragostea pentru fiul său sufletești și astfel și-a câștigat noul motive de a fi iubit din partea lor.

Scriitorul acestor șire a văzut cu ochii un grup de alegători mergând către locul de alegere și având în frunte pe vrednicul lui conducător natural, pe preot. Însuflețirea, ce era între ei, strigătele de bucurie, ce eșiau din pepturile lor, închipui se pot, dar a le descrie e peste putință. Cu câtă fală vorbeau ei despre vrednicul lor preot!

Am văzut apoi și un grup de alegători Români „guvernamentali”. Mergând și aceștia pe uliți, ca ploași cu capetele plecate în pământ și zădărnice erau sfertările notarilor, ce-l conduceau să scoată și din gura lor măcar un „să trăiască!” Pe unul l'am întrebat de ce face așa?

Ear el mi-a zis: Nu-s eu de vină, popa, popa!

Cât de mare e autoritatea preotului în campaniile electorale se poate vedea și din următorul caz:

Într'o comună românească au venit oamenii de încredere ai candidatului naționalist și au adunat poporul să-l facă cunoscută situația și să-l roage pentru sprijin. Preotul locului din întâmplare nu era acasă. Poporul ce-l drept era însuflețit la culme și a promis că-și va face datoria, astfel încât oamenii de încredere susnumiți s'au dus liniștiți din sat. Dar ce să vezi? Abia sosise preotul acasă, a fost întâmpinat de câți-va alegători, cari l'au întrebat ce să facă, să meargă ori nu la alegeri?

În cazul acesta, dacă ar fi fost preotul respectiv elicaș de al guvernului, ușor ar fi putut răspunde așa: — La ce să mai mergeți? Doar și așa sunt mulți Români în cercul ăla, biruința e desigur pe partea Românilor, la ce dar să mai osteniți și D-Voastră? Prin astfel de cuvinte ar fi stricat mai mult decât ar putea face zece ori mai mulți oameni de încredere; și cine știe în câte locuri se va fi zădărnicit biruința candidatului naționalist în chipul acesta josnic!

Unde preotul a fost la culmea chemării sale, poporul l'a urmat ca pe un apostol.

Cât sunt însă de mari pierderile ce le-am îndurat prin purtarea nevrednică a unei părți a preoțimei! Poporul parăsit de conducătorii săi firești ușor a putut fi ademenit de mumelele stăpânirii, cari pe lângă pungile pline vor mai fi folosit și cuvinte dulci, făgădueli peste făgădueli și mai ales înfricări de tot felul.

Iar unde preotul nu numai, că a rămas pasiv, ci a chiar trecut în tabăra lupilor răpitori, acolo cu atât mai ușoară a putut fi corumperea bunului și blândului nostru popor.

Oare de ce motive vor fi fost conduși astfel de preoți în purtarea lor mărgavă? Sigur nu de motivul să-și mărească vaza și autoritatea înaintea poporului, nici pentru a întări legăturile tradiționale de dragoste și încredere, ce există între preot și poporul lui. Nu, nu poate fi dragoste de popor aceea pentru care ești capabil a întina sfântul patrafir! Și cu atât mai virtos n'a fost motivul acesta falzul patriotizm al liberalilor, căci între preoții noștri abia cred să se aile și de acela, cari să înțeleagă patriotizm așa cum îl înțeleg puternicii zilei. Cu atât mai rău! Căci dacă un preot, un promovător al bunelor moravuri, se încumetă a-și călca pe conștiință, la ce ne vom putea aștepta dela laicii neștiutori de carte? Dacă este vre-un preot, care să poată zice cu fruntea ridicată că el a lucrat în contra candidatului naționalist din curată convingere, că prin aceasta a făcut un serviciu bun patriei și neamului, el bine, arete-se acela și eu voi fi cel dintâiu care mă voi închina până la pământ înaintea lui.

Un astfel de preot e tot atât de vrednic de stima și reverința noastră, ca și unul care în decursul campaniei electorale a fost la culmea chemării sale. Dar ar fi minune să se aile și un atare preot.

Deci numai și numai interese materiale au fost acelea, cari au determinat o bună parte a

CANCELARIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, strada Atzél Péter Nr. 1.
(Lângă Crucea-Albă).

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

preoției să se depărteze de steagul național. Le-a fost frică să nu-și piardă osul de ros, ce îl întindea guvernul liberal (firește din munca și strădania noastră), le-a fost frică să nu ajungă în disgrafia solgăbiraelor, a notarilor și a altor mamelucl de ai lui Tisza. Ei nu și-au adus și n-au vrut să-și aduca aminte, că dacă vor cădea odată în *disgrafia poporului*, nimic n-o să le folosească toate grațiile guvernului.

Din multele episoade ale alegerilor trecute putem releva faptul că preoții uitați de sine și-au scăzut grozav de mult vaza înaintea poporului. Cu câtă jale priveau mulți alegători Români pe preotul lor trecut în tabăra contrară, cum își blăstămau zilele și ziceau:

— Doamne, Doamne, că numai noi suntem turmă fără păstor! În alte locuri poporul batjocurea pe preotul răstăcit în mijlocul țirgului. Așa am auzit bunăoară că după alegerea dela Ighiu ar fi mers un preot din cei răstăciți la oraș, să cumpere o păreche de opinci. Pe loc ce poporul l'a observat s'a dus la neguțator și în fața mulțimii, cu glas mare a strigat: Dă mai scumpe opincile la p... așa D-le, că a căpătat bani mulți dela Werner! În alte locuri biserica preotului a rămas goală.

Iată judecata poporului și va fi val și amar atunci când judecata asta se va generaliza!

Dar oare nu observă frații preoți, cât de mult strică prin purtarea lor însăși bisericii a cărei servitori sunt? Căci dela pierderea desăvârșită a încrederii în preoție și până la pierirea simțământului religios nu este decât un pas și atunci nu numai, că e gata cu existența noastră ca individualitate etnică, ci e gata cu însăși legea noastră religioasă. Atunci ce folos va mai fi de protecția stăpânirii.

Viitorul poporului nostru e în mâinile preoților, al cărei viitor nici închipui nu se poate fără de a asigura mai întâi viitorul poporului.

Folosească deci preoția noastră bine rolul important de conducător, căci în caz contrar, poporul doritor de înaintare își va căuta el alți conducători, va ajunge în apele tulburi ale socialismului, atunci zădarnice vor fi ori-ce eforturi de a-l mântui pentru alte ideale.

Și atunci — ce vor răspunde preoții la înfricoșata *dies irae*? *Teodor Lazăr.*

DIN ROMANIA.

Iubileu ziaristic.

Luni seara s'a dat, în sala restaurantului Vera din București banchetul oferit de ziarul „Universul” în onoarea d-lor Marion și Procopiu vechi redactori ai ziarului pentru sărbătorirea neîntreruptei lor activități ziaristice de 25 de ani.

Banchetul a fost presidat de dl Virgil Dă-răscu, directorul general al ziarului „Universul”, având la dreapta pe dl Marion, iar la stânga pe dl N. Procopiu.

Au luat parte la banchet d-nii Ion Popescu, directorul redacției „Universului” Orațiu Cazzavillan, Alex. Hodoș, Benedetto de Luca, Dr. E. Sterian, Dr. Mitulescu, Aurel Scurtu, Ionescu Gane, P. Vasiliu, Cujba, d-na Smara, colaboratorii, redactorii și personalul administrației „Universul” în întregime.

Presa a fost reprezentată prin d-nii G. Ventura dela „Conservatorul” Em. Fagure dela „Adevărul”, G. Raneti, dela revista „Furnica”, C. Congopol și I. Costescu dela „Epoca”, Paganu dela „Tara” Durand dela „L'Independance Roumaine” Casselli dela „Secolul”, I. Stoian dela „Acțiunea” Juarez Movila dela „Gazeta Artelor”, N. G. Marinescu și Aurel Marcu dela „Voința Națională”, și Rîșcanu dela „Cronica”.

La șampanie au ținut toasturi d-nii V. Dărăscu, N. Procopiu, Gr. Ventura, dr. Mitulescu, Vespesiani, Alexandrescu Dorna și Marion.

La sfârșitul toastului său, dl Dărăscu a remis iubitorilor din partea d-nei Cazzavillan, câte-un condei de aur, împodobit cu mărgăritare.

Numeroase telegrame de felicitare au fost trimise jubiliarilor din toată țara.

În tot cursul banchetului, orchestra de sub conducerea d-lui Moțăescu, a executat diferite arii naționale.

Dare de seamă.

Despre venitele incurse la petrecerile aranjate de tinerimea română din Arad la 11 Decembrie 1904 n., 13 Ianuarie și 23 Februarie 1905 n.

I. În 11 Decembrie 1904 n. tinerimea a aranjat o convenire socială; la petrecerea aceasta *venitul curat a fost 15 coroane.*

II. În 13 Ianuarie 1905 n. s'a aranjat o petrecere cu dans, la care percepțiunile au fost 336 cor. 43 fileri, iar erogatiunile 233 coroane, deci *venitul curat face 105 cor. 89 fil.*

La petrecerea aceasta au binevoit a suprasolvi d-nii: Dr. Nicolae Oncu 5 cor., Dr. Liviu Tămășdan 2 cor., Dr. Stefan C. Pop 5 cor., Dr. Iustin I. Suciu 2 cor., d-na Hădan (Lalașin) 2 cor., Iuliu Herbay 2 cor., Dr. T. Popp 1 cor., Cornel Grozda 1 cor., Dr. M. Marcus 2 cor. și 1 rubel rus = 2 cor. 45 fil., Cismaș (Gurba) 2 cor.

III. În 23 Februarie 1905 n. s'a aranjat un concert împreună cu dans; venitele acestei petreceri au fost următoarele:

1. S'au vândut 49 bilete de familie la 7 cor	cor. 343.—
2. S'au vândut 78 bilete de persoană la 3 cor.	„ 234.—
3. Suprasolviri parte pe cale postală, parte la cassă	„ 324.—
4. Plus la cassă	„ 26.—
Cu totul	cor. 927.—

din care sumă detragându-se spesele de

Rămâne venit curat cor. 468.08

Au suprasolvit: Ilustritatea Sa Dl episcop I. Papp 20 cor., Alexandru Mocsonyi 20 cor., Dr. Aurel Novac (Biserica-Aibă) 10 cor., Dr. Stefan C. Pop 40 cor., Al. Pocol (Borpatals) 10 cor., Mărioara Dogee (Lipova) 10 cor., Vasiliu Beleş 10 cor., Dr. Ioan Nedeleu (Oravița) 3 cor., vād. Waliner născ. Cosma (Beiuș) 5 cor., Dimitrie Maci 3 cor., Ioan Russu Șirianu 5 cor., Georgiu Purcariu 5 cor., Dr. Ilie Precupaș 3 cor., Dr. Manea 2 cor., Mihai Veliciu 3 cor., Crișan (Căpruța) 3 cor., Georgiu Florescu 13 cor., Ioan Cure 1 cor., Ambrosie Ungurean 7 cor., Dr. Liviu Ghilezan (Madoș) 4 cor., Dr. Teodor Burdan 3 cor., Dr. Sever Ispravnic 10 cor., Turic (Osloca) 1 cor., vād. Nonu (Nădab) 1 cor., C. Grozda 1 cor., Iustin Popa (Târnova) 1 cor., Dr. Traian Șineai (Vinga) 3 cor., T. Stan, 3 cor., d-na Dr. G. Mureșan (Beiuș) 3 cor., Victoria Popoviciu 5 cor., P. Grozda 1 cor., Iuliu Herbay 10 cor., Dr. Alexandru Marta 5 cor., Ioan Stana 3 cor., Dr. Georgiu Popa 3 cor., Mihulin 2 cor., Dr. Mera 5 cor., Liviu Raț 1 cor., Vasiliu Damian (Brad) 5 cor., Dr. Cornel Curtușiu 2 cor., Dr. Liviu Tămășdan 3 cor., Dr. Mihai Gropșian (Oravița) 7 cor., Cosma (Tincea) 1 cor., Dr. Nestor Oprean 3 cor., Teodor Stan (Cherechiu) 17 cor., Dr. Aurel Grozda 7 cor., Dimitrie Popoviciu (Cermieu) 2 cor., A. Popoviu 1 cor., C. Chera 2 cor., Cornel Pavlovici 1 cor., Teodor Crișan 1 cor., Șerădan 1 cor., Georgiu Maior 2 cor., A. Maior 2 cor., Dr. Ioan Nemet 7 cor., Dr. Comșa 2 cor., Cherechean 1 cor., d-na Hermina Maniu (Lugoj) 10 cor., Augustin Beleş (Șimand) 5 cor., Ioan Nicula (Hălmăgel) 2 cor., Petru Vancu (Maderat) 2 cor.

Venitul curat din toate trei petrecerile 15 cor. + 105 cor. 89 fil. + 468 cor. 8 fileri) face cu totul 588 coroane 97 fileri, care sumă s'a depus la institutul de credit și economii „Victoria” în favorul „școalei române de fete în Arad”, iar libelul de depunere se va preda veneratului Consistoriu gr. or. rom. din Arad.

Censurarea socoților acestora s'a efectuat la 4 Martie 1905 n.

Dr. Cornel Iancu.

L. Fațecaș.

Petreceri și concerte.

Reuniunea de cetire și cântări din Sasca Montană invită cu toată onoarea la *petrecere populară împreună cu joc* ce o va aranja Du minecă, în 27 Februarie (12 Martie n.) a. c., în sala cea mare a hotelului Văluțan din loc. Programul: 1. Motto. 2. Humpe: „Iată ziua”, cor bărbătesc. 3. I. Vidu: „Bobocele și inele”, cor bărbătesc. 4. G. Coșbuc: „Sub patrafir”, declamată de d-nul Ilie Păulescu. 5. I. Murășianu „Lume, lume”, cor bărbătesc. 6. A. Popp: „O păianie”, declamație comică de d-nul Iene Sporea. 7. T. Bratescu: „Romanță”, cor bărbătesc. Inceputul la 8 ore seara.

— Reuniunea română de cânt și muzică din Lugoj, invită respectuos la *concertul împreună cu Reprezentațiune teatrală* care va avea loc Sâmbătă în 11 Martie st. n. 1905 sub conducerea dlui dirigent Ioan Vidu cu concursul dlui absolut de conservator Zaharie Bărsan în sala mare a pavilionului otelului „Concordia”. După finirea programului urmează dans. Prețul locurilor: Sta I. (șir 1—2) 3 cor. II. (șir 3—4) 2 cor. 50 bani III. (șir 5—8) 2 cor. IV. (9—12) 1 cor. 60 bani V. (13—16) 1 cor. 20 bani. Intrare 1 cor. Biletele se capătă la institutul „Lugoșana” și în seara concertului la cassă. Inceputul la orele 8¹/₂ seara.

Program: 1. N. Spacovici: „Hora dobrogeană”. Cor mixt. 2. Fr. Coppée: „Lăutarul din Cremona”. Dramă în versuri. 3. E. Candella: „Fără număr”. Cor mixt. 4. Declamațiuni. Dl Z. Bărsan. 5. I. Paulianu: „Imn”, cor mixt. 6. Vasile Alexandri: „La Turnu Măgurele”. Scenă în versuri.

— O petrecere va aranja Comitetul parochial gr.-or. român din Leș, Sâmbătă 11 Martie nou 1905 în ospătăria Nagy Șimon. Prețul de familie 3 coroane, de persoană 1 coroană. Inceputul precis la 8 ore seara. Venitul curat este destinat pentru sporirea fondului pentru edificarea sfintei biserici. Ofertele maritimose se primesc cu mulțămite la adresa d-lui Romul Popa învățător și notar com. parochial și se vor expune pe cale publică.

— Societatea meseriașilor din Blaj, invită la *Productiunea teatrului umbră de joc*, care va avea loc Sâmbătă în 11 Martie 1905 în „Hos Univers”. Inceputul precis la 8 oare. Prețul de intrare: Loc I. cor. 1.60. Loc II. cor. 1.20. Loc III. cor. 1 cor. Bilete de intrare să pot cumpăra la „Comitetul sum” ear' sara la cassă.

NOUȚĂȚI.

A R A D, 10 Martie n. 1905

— Cursul învățătorilor și preoților. Pentru răspândirea și îmbrățișarea pomăritului ministrul agriculturii a orânduit cursuri anuale pentru învățători și preoți. La primăvară în vor fi mai multe cursuri și adică: în Keszthely din 27 Martie până în 5 Aprilie n., în Turin din 3 până în 13 Aprilie, în Kisszeben din 6—15 Aprilie. La fiecare curs se vor primi 16 învățători, cari capătă toată întreținerea banii de călătorie. Pentru preoți vor fi cursuri în Budapesta și Cluj; în Budapesta din 3—15 Aprilie, ear în Cluj din 10—15 Aprilie. Preoții vor fi primiți, cari de asemenea vor primi întreținerea și spese de călătorie. Preoții au să-și înainteze petițiile până în 21 Martie învățătorii pentru cursul din Keszthely până în 20 Martie, pentru celelalte cursuri până în 15 Martie adresându-le ministrului agriculturii.

— Numărul advocaților din Budapesta. La sfârșitul anului 1904 au fost în Budapesta 1400 advocați. Budapesta e adică unul din cele mai multe orașe, care are relativ mai mulți advocați.

— În atenția întreprinzătorilor. S'a publicat licitația pentru zidirea unei școli în Târnova (2325 cor.). Se va ține licitația în 26 Martie n. a. p. la 9 ore în vechea școală sârbească. Vadiu 5% a se depune la parohul gr.-or. din loc.

† Viotor Popescu, avocat în Budapesta, șov, unul dintre fruntașii vieții obștești din loc.

DOMNII

se pot îmbrăca favorabil numai așa dacă își procură hainele necesare *exclusiv dela magazinul de stoffe pentru domni*, unde se poate economiza 35%.

1. — Magazinul nostru de fabricații engleze din patrie și de Brunn.

MAGAZINUL ESCLUSIV de POSTAV de FABRICĂ A LUI

LEICHNER și FLEISCHER.

ARAD, piața Libertății 17. Cinci biserici. (PÉCS) Király u.

SPECIALITATE de STOFFE ENGLEZE COLORATE PENTRU VESTIMENTE

colo, după cum ni-se telegrafează, a încetat
eri din viață, după scurte suferințe. Il de-
plâng număroase rudeni, între cari și direc-
torul ziarului nostru, căruia îi este cumnat.
Inmormântarea se va face Sâmbătă.

Intristatei familii trimitem sincerele no-
stre condolențe.

— **Adunarea generală a „Mureșanului” în
Cladna.** Eri, Juoi, și-a ținut institutul de credit
și economii „Mureșanul” adunarea generală.
Acționarii institutului s'au prezentat în număr
de parte frumos și au avut prilej să ia cu bucu-
rie la cunoștință frumosul spor și rodnicia și
inefacătoarea muncă a institutului lor, condus
de bărbat înțelept și harnic. Toate au decurs
cea mai bună rânduială. Dintre hotărârile mai
semnate ale adunării amintim, că președinte al
institutului a fost ales cu însuflețire vrednicul
ostriu fruntaș **Mihai Veliciu**, iar în direcțiune
reprezentativă **Alexandru Marta**, reales și protopopul **P.
Iuliescu**, nou ales. Dividenda s'a fixat la 7%.
Adunarea generală a votat mulțumită direcțiunii,
comitetului de supraveghere, directorului exe-
cutiv dlui **Ioan Tuduescu** și funcționarilor, pentru
munca lor conștiințioasă.

— **Deputații ovrei din Dietă.** Ni-a succes
câștigăm o listă completă a deputaților ovrei
și se află azi în Dietă. Iată-o: **Nemes Zsig,**
Aggy Sándor, Rosenberg Gyula, Markbreit Gyula,
Markasházi Fischer Zsigmond, Deési Géza, Vészi
József, Szatmári Mór, Vásonyi Vilmos, Eitner
Jóh, Hédervári Lehel (Szuszog), Szunyog Mi-
hály, Visontai Soma, Sándor Pál, Bakonyi Samu,
Rezezői Vilmos, Révelli Mór, Kelemen Samu,
Reich Miksa (botezat), Farkas Abrahám, Holzer
Lehel, Reich Aladár, Barta Odón, Somogyi Ala-
est, Molnár Jenő, Villági Gyula, Pisztori Mór,
Erzsényi Jenő, Sümegi Vilmos, Hermann Fe-
rencz, Ballagi Aladár, Nyíri Sándor (botezat),
Allosi József, Horváth Norovitz József, Mándi
Samu, Barta Ignác, Gajári Géza (botezat), Len-
del Zoltán și Pölönyi Géza (botezați).

— **Ţara de nehotărât e Țara!** Turburările
în Rusia se pun parte în spinarea țării,
ne se încarcă în spatele ministrilor. Țara
de nehotărât — se zice — e un om foarte nehotărât.
Mă să ia o hotărâre îi trebuie foarte multă
timp și hotărâri luate și le schimbă elipă de
pă. Un ziar din Paris „Echo de Paris” spune,
atunci, când ministrul au venit la țară să sub-
scrie rescriptul, ce cu opt zile înainte de ma-
iestatul dat, îl aduseseră, au trebuit mult să-
scriească, până-ce să-l subscrie. Deși ministrul
iligin i-a spus, că o întârziere de două cia-
ră poate fi foarte stricăcioasă, totuși abia după
pară și jumătate de vorbărie l'a scris.

— **Ear, când în fine l'au înduplecat să-l sub-**
scrie, zise:

— **Vedeți, domnilor, acum n'am nici cer-**
ta, nici condei.

— **A-s'a adus. Și după aceea întingea în cer-**
ta, se gândia, întingea iară, până-ce în fine
mare greu a scris rescriptul. Numai după
rescriptul s'a tipărit și s'a împărțit, au fost
știți, fiind-că se temeau, că țara prin tele-
va opri tipărirea ori împărțirea rescriptului.

— **Atentatul cel dintâi împotriva țarului.**
ziar din **Boroslau „Schlesische Zig.”** aduce
a, că contra țarului s'a făcut un atentat.
spune mai amănunțit, cum a fost, și numai
a, că s'a întâmplat în timpul, când li băiau și
l țarina, muma-sa nu era de față. Se zice,
servitorii l-au scăpat și că o îngrijitoare a
omorâtă.

— **În comuna Sîntea, în ziua de 6 Martie,**
constituit antistia comunală. Alegerea a fost
dusă din partea stăpânirii de pretorele **Edes**
și prezidată de rev. domn **Dimitrie Mi-**
hály, preot ort.-român. Alegerea a decurs în
mai buna ordine, astfel, că gendarmii tri-
i de stăpânire nici de cum n'au putut să se
sească de îndatătele lor apucături. Ale-
a s'a încheiat la orele 3 d. a., când antistia
declarat de constituită. S'a constituit în ur-
orul mod: Jude-primar: **George Oradan;**
secundar: **Anton Feidan;** cassar: **Petru**

Sereș; tutor-orfanal: **George Bătrân;** jurat I.:
Ioan Grec; jurat II.: **Ștefan Endrészi;** jurat III.:
George Oradan (raita); cancelist comunal: **Ioan**
Ciani

— **Hymen.** Primim și înregistrăm cu plă-
cere următoarele: **Jordache Roșca** cu **Maria Stă-**
nilă și **Meletiu Suciu**, ca părinți cu onoare in-
vită la cununia **Marioarei Roșca**, cu **Dr. Ioan**
Suciu care se va celebra Sâmbătă, în 11 Mărțior
a. a. c. la orele 5 p. m. în sfânta biserică gr.-or-
română din Seliște. Trimitem nouilor căsătorii
sincere urări de bine și fericire!

— **Dramă sângeroasă.** Multe face dragos-
tea; te face din om neom. Un băiat de 17 ani
și-a împușcat draguța, s'a împușcat și pe sine.
Amândoi au murit. Lucrul s'a petrecut în Püs-
pök-Ladány.

Pe el îl chema **Alexe Czako;** ea era soția
croitorului **Daray**, la care băiatul a fost calfa
mai multe luni. În timpul acesta s'a împriet-
nit cu temea stăpânului său, căreia încă i-a plăcut
de draguțul băiat. Băiatul a început a o iubi
la nebunie; ea încă s'a îndrăgostit de el.

Fericiți au trăit câte-va luni, până-ce croi-
torul a aflat de dragostea neîrească. Urmarea
a fost o ceartă între soți și alungarea băiatului.
Pe cest din urmă însă îl nebunise cu totul fe-
mea. A și zis către prietini, că el fără ea nu
mai poate trăi. Și se vede, că vorbea serios,
caci luni pe una din străzile orașului a îm-
pușcat-o și pe ea și pe sine. Amândoi au murit.

— **America împotriva emigrării.**
Se scrie din New-York: Zi de zi crește nu-
mărul emigraților. Doi ani sunt de când gu-
vernul Statelor-Unite studiază pricina că se
duc în America atâția inși și abia trece câte
o lună ca guvernul într-o formă oare care
să nu îngreuneze mergerea acolo a celor din
Europa. În Ellis Islanda, reședința autorități-
lor de emigrare, să păzesc cu asprime ose-
bitele porunci date pentru îngrădirea emi-
graților și pentru-că aceste să fie îndeplinite
cu deplină vigoare. Guvernul Statelor-Unite
a înlăturat pe comisarul de emigrare **Wur.**
Williamsot, pentru-că era bun și în locul
lui a numit pe **Watchhorw**, care e renumit
de aspru. Se pare că guvernul Statelor-Unite
și în altă formă încearcă a se asigura în
contra emigrării, pentru-că deputatul con-
presual **Adams** a înaintat congresului un
proiect de lege, în care cere din câte un
stat să nu fie lăsați în Statele-Unite mai
mult de 80.000 de emigranți. Proiectul lui
Adams congresul l'a predat pentru comisiu-
nea de care se ține că aceasta să-și dea o-
piniunea, care acum a înaintat-o părțitor
congresului. Comisarul **Watchhorw** în zilele
aceste și-a ocupat postul. Instalarea aceasta
merge cu oare cari ceremonii, așa între al-
tele primul emigrant care debarcă sub noul
comisar, va fi fotografat și posa dată comi-
sarului ca suvenir.

— **În atențiunea advocaților români de**
pe teritoriul camerei advocațiale din Arad. Sun-
tem informați că peste scurtă vreme se va îm-
plini postul de secretar al Camerei advocațiale.
Sunt mai multe cuvinte cari ar solicita și inter-
esul advocaților Români față de aceasta alegere.
Se știe, că este în plan o reformă, că în viitor
toate numirile de cuzatori al marelui de concurs
să se facă prin Camera advocațială. Așa fiind e
ușor de înțeles că nu va mai fi indiferent pen-
tru advoți biroul din care se constituie Camera.
La alegerea din chestiune, doi candidați stau
față în față. Ovireul **Dr. Schütz Henrik** și crești-
nul **Dr. Vannár János.** Românii vor ști unde să-și
dece voturile. Dar să le și dea — de aceasta e
vorba.

— **Mișcarea populației în anul trecut.** În
Decembrie, anul trecut, s'au născut în Ungaria
55,251 copii și au fost 34,783 cazuri de moarte.

Popoția a crescut dară cu 10,458 suflete. Față
de Decembrie din 1903 nașterile au scăzut în
luna asta cu 1400, iar cazurile de moarte au
crescut cu 4500, așa că sporul e mai mic acum
cu 5900 suflete. Rezultatul în privința aceasta
însă de pe anul întreg e cu mult mai îmbucu-
rător, decât din anul 1903. În 1904 s'au născut
724,877 copii și au murit 489,861 de oameni,
rezultând astfel un crescământ de 235,016 su-
flete cu vre-o 31 mil mai mare decât în anul
1903. Căsătorii au fost în 1904 în Ungaria 154,344
iar în Croația și Slavonia 24,137, peste tot dară
178,481, mai multe decât în 1903 cu 21,200.
Pasapoarte s'au dat în Decembrie 24,891 cu
7447 mai multe decât în Decembrie 1903. Pa-
sapoartele de pe anul întreg sunt cu 19,291 mai
mult decât în 1903.

— **Mari serbări pentru Schiller.** În acest
an se împlinesc o sută de ani dela moartea
marelui preot Schiller. Din acest prilej vor fi
mari serbări în întreagă Germania și în alie
centre de cultură. Din programele, ce s'au pu-
blicat, reese, că va fi o serbare națională. Întreg
poporul german va lua parte.

Elveția a și arangiat mari festivități poe-
tului lui „Wilhelm Tell”, fiind-că marca po-
pularitate a lacului Vierwaldstădh piesei ace-
steia a lui Schiller are a se mulțumi. La serbare
a luat parte întreg poporul elvețian.

— **Pariu între fumători.** Societatea „Ou-
alm” din Wiskau tinu cu 60 membrii a săl o
întrecere originală. Era vorba: cine poate fuma
mai încet, fără ca țigara să se stingă. Și s'a și
aflat un domn, care a fumat o țigară timp de
2 ore și 49 minute, și țigara a ars în continuu.
Toți fumătorii au avut același fel de țigară.

POSTA REDACȚIEI.

V. M. Mănduloc. În numărul dublu viitor.
Dlul T. P. în Par. A fost prea personală,
de aceea nu s'a putut publica. Cu românească
salutare!

Dlul F. O. în P. În numărul viitor.

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

T. S. Orșova. Mai regulat nu putem trimite.
De 2 săptămâni am reclamat la poșta în fie-
care zi.

ECONOMIE.

Arad, 9 Martie.

Piața din Aradul-nou.

Prețurile nu s'a schimbat în timpul din urmă.
S'au vîndut:

600—700	mași metriche grâu cor.	9.50—9.70
300—400	„ „ cucuruz „	7.70—7.80
110—120	„ „ mazărice	
	de sămănat	12.—12.50

Semnare nominală:	secară;	7.50—7.60
„	orz;	7.30—7.40
„	ovăs;	6.80—6.90

Piața din Arad.

S'au vîndut:

1100—1200	mași metriche grâu cor.	9.50—9.65
380—400	„ „ cucuruz „	7.80—7.90
110—120	„ „ sămăntă	
	de mazărice „	11.70—12.30

Semnare nominală:	secară;	7.50—7.60
„	orz;	7.30—7.49
„	ovăs;	6.75—6.85

Prețul porcilor.

Porci din Ungaria: Porci grei, baurăni,
părechea în greutate peste 400 chilgrame 122
—123 fileri; bătrâni, de mijloc, în greutate 300
—400 chilgrame — „ tineri, grei părechea
peste 320 chilgrame 120—130 fil. tineri de mij-
loc, în greutate 250—320 chilgrame 128—129 fil
tineri, ușori greutate până la 250 chilgrame
128—129 fil.

Redactor responsabil: **Sever Bosu.**
Editor-proprietar: **George Nichta.**

Dr. VICTOR D. GRAUR

ie universal, profesor calificat de școale medii p. studiul igieniei.

Institut de dantură medicală și pentru tehnica de dinți.

140, Piața Andrássy Nr. 22, etagiul I., vis-à-vis de casa comitatului.

Tractament special al durerilor de dinți și a boalelor de falci. Dan-
tură totală și particulară conform diferitelor proceduri. Plombări cu ce-
ment, cu sticlă, email, porcelan, amalgam de aur, și aur chimice curat.
Operațiuni diferite la așezarea coroanei de dinți. Coroane de porcelan
și aur conform indicațiilor specialiștilor savanți. Dantură fixată și mo-
bilă, după sistem american. Tot felul de execuții de cauciuc. Dinți și
dantură întreagă fără cerul gurii. Scoateri de dinți fără nici o durere.

Servesc cu plăcere catalogul de sorte și de prețuri.